

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
 pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
 II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

1 lapas iš 12

1 SKIRSNIS. MEDŽIAGOS/MIŠINIO IR BENDROVĖS IDENTIFIKAVIMAS		
1.1.	Produkto identifikatorius:	Sustiprintas baltas klijavimo ir glaistymo mišinys „Baumit StarContact White”
1.2.	Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai	Mineralinis, sustiprintas polipropileno pluoštu klijavimo mišinys polistirolio ir mineralinės vatos plokštėms klijuoti, glaistyti bei apšiltinimo sistemų tinkleliams standinti. Prieš tinkuojant gruntuoti nereikia. Naudojamas cemento-kalkių tinkų ar betono mineraliniams paviršiams glaistyti. Rekomenduojama naudoti tik pagal nurodytą paskirtį.
1.3.	Išsami informacija apie saugos duomenų lapo teikėją	„Baumit“ Sp. z o. o. ul. Sukienice 6 50-107 Wrocław Tel. (071) 358 25 00 nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 8 iki 16 val. Faks. (071) 358 25 06 Tel. (46) 830 46 50 nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 8 iki 16 val.
1.4.	Pagalbos telefono numeris:	Toksikologijos centras (48) 042 657 9900 112 – bendras pagalbos telefonas

2 SKIRSNIS. GALIMI PAVOJAI		
2.1.	Medžiagos ar mišinio klasifikavimas	
	Klasifikavimas pagal reglamentą (EB) Nr.1272/2008	 GHS05 Didelis kenksmingumas akims ir (arba) akių dirginimas, 1 pavojingumo kategorija (EY Dam.1) H318 Smarkiai pažeidžia akis GHS07 Odos išdirginimas ir (arba) dirginimas, 2 pavojingumo kategorija (Skin Irrit. 2) H315 Dirgina odą Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (vienkartinis poveikis), 3-STOT SE3 pavojingumo kategorija H335 Gali dirginti kvėpavimo takus.
2.2.	Ženklavimo elementai	Ženklinimas atliekamas pagal reglamentą (EB) Nr.1272/2008
	Pavojaus piktogramos	 GHS05 GHS07
	Signalinis žodis	Pavojus
	Teiginiai apie pavojų	H318 Smarkiai pažeidžia akis H315 Dirgina odą H335 Gali dirginti kvėpavimo takus
	Atsargumo teiginiai	P 102 P 280 Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje. Mūvėti apsaugines pirštines/ dėvėti apsauginius

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
 pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
 II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

2 lapas iš 12

		P305 + P351 + P338	drabužius/ naudoti akių (veido) apsaugos priemonės.
		P310	PATEKUS Į AKIS: atsargiai plauti vandeniu kelias minutes. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis.
		P302+P352	Nedelsiant skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.
		P332+P313	PATEKUS ANT ODOS: plauti dideliu kiekiu muilo ir vandens.
		P261	Jeigu sudirginama oda: kreiptis į gydytoją.
		P304+P340	Stengtis neįkvėpti dulkių /dūmų /dujų /rūko /garų /aerozolio
		P312	ĮKVĖPUS: išnešti nukentėjusį į gryną orą: jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti
		P501	Pasijutus blogai, skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją
			Turinį / talpyklą išmesti į įgaliojoto atliekų tvarkytojo, veikiančio pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus, talpas.
2.3.	<u>Kiti pavojai</u>		
			Sauso mišinio dulkės gali dirginti kvėpavimo takus. Pakartotinas didesnio dulkių kiekio įkvėpimas padidina riziką susirgti plaučių ligomis. Produktas su drėgme reaguoja stipriai šarmiškai. Sumaišytas su vandeniu produktas, patekęs ant odos, gali sukelti rimtus odos pažeidimus. Naudojant portlandcementį, paruošto naudojimui mišinio cemento dalyje alergiją sukeliančio chromo (VI) kiekis sudaro mažiau negu 0,0002 %. Chromato redukcijos veiksmingumo sąlyga yra tinkamas sandėliavimas ir galiojimo datos laikymasis.
	<u>PBT ir vPvB reikalavimų atitikimas</u>		Netaikoma

3 SKIRSNIS. SUDĖTIS IR INFORMACIJA APIE SUDEDAMĄSIAS DALIS

3.1.	<u>Medžiagos</u>					
						Netaikoma
3.2.	<u>Mišiniai</u>					
						Mišinį sudaro portlandcementis, kalkių miltai, smulkintas kvarcas ir priedai.
						Pavojingų sudedamųjų dalių lentelė:
	Mišinio pavadinimas	EB Nr	CAS Nr.	REACH reg. Nr.	Stingimas (M.- %)	Klasifikacija pagal Reglamentą (EB) Nr.1272/2008
	Baltas portlandcementis	266-043-4	65997-15-1	netaikoma	>20	 Didelis kenksmingumas akims ir (arba) akių dirginimas, 1 pavojingumo kategorija; Eye Dam. 1; H318 Odos ėsdinimas ir (arba) dirginimas, 2 pavojingumo kategorija; Skin Irrit. 2;

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
 pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
 II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

3 lapas iš 12

					H315; Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (vienkartinis poveikis) SE 3; H335
H žymų frazės pateiktos 16 skirsnyje.					

4 SKIRSNIS. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

4.1. Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas:

<u>Bendroji informacija:</u>	Pagalbą suteikiantiems asmenims nebūtinai reikalinga specialios apsaugos priemonės. Vengti sąlyčio su drėgnu mišiniu.
<u>Ikvėpus:</u>	Pašalinti dulkių šaltinį, nukentėjusįjį išvesti arba išnešti į gryną orą ir nepalikti jo be priežiūros. Jeigu bloga savijauta nepraeina, reikia kviesiti greitąją pagalbą, turėti su savimi šį saugos duomenų lapą.
<u>Patekus ant odos:</u>	Odą nedelsiant nuplauti dideliu kiekiu vandens, kad būtų pašalinti visi produkto likučiai. Nedelsiant nusimauti užterštas pirštines, nusivilkti rūbus, nusiauti batus, nusisegti laikrodžius ir t. t. Jeigu yra didelis odos sudirginimas, pasitarti su gydytoju.
<u>Patekus į akis:</u>	Netrinti akių, kad nebūtų pažeista ragena. Jeigu yra kontaktiniai lęšiai, juos išimti. Kruopščiai plauti atmerktas akis tekančiu šaltu vandeniu ne mažiau kaip 20 minučių, pašalinti visus nešvarumus. Jeigu yra įmanoma, skalavimui naudoti izotoninį jūros vandens tirpalą (pvz., 0,9 % NaCl). Keiptis į akių gydytoją.
<u>Prarijus:</u>	Negalima bandyti sukelti priverstinio vėmimo. Jeigu nukentėjusysis yra sąmoningas, turi kruopščiai išskalauti burną dideliu kiekiu geriamojo vandens. Pasitarti su gydytoju arba Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuru.

4.2. Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

<u>Patekus į akis:</u>	Sausa ar drėgna medžiaga, patekusi į akis, gali sukelti rimtų ir nepagydomų padarinių.
<u>Patekus ant odos:</u>	Taip pat ir sausas produktas, ilgą laiką būdamas ant drėgnos odos (dėl prakaitavimo ar oro drėgmės), gali turėti dirginamąjį poveikį. Mišinio sąlytis su drėgna oda gali sukelti odos dirginimą, dermatitą arba kitus rimtus odos pažeidimus.
<u>Kitos pastabos:</u>	Cementas gali sustiprinti esamas odos, akių ir kvėpavimo organų ligas, pavyzdžiui emfizemą arba astmą.

4.3. Nurodymai apie neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą

Gydytojo pagalba/ gydymo būdai:	Jeigu kreipiamasi į gydytoją, rekomenduojama jam pateikti šį saugos duomenų lapą.
---------------------------------	---

5 SKIRSNIS. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

5.1. Gaisro gesinimo priemonės:

	Tiek tiekiamas, tiek sumaišytas mišinys nėra degus. Gesinimo priemonės parenkamos priklausomai nuo degančios aplinkos tipo.
--	---

5.2. Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai:

	Nėra. Produktas nėra sprogus ar degus ir neskatina kitų medžiagų degimo.
--	--

5.3. Patarimai gaisrininkams:

	Specialios gaisro gesinimo priemonės nebūtinai reikalingos. Gesinimo vandeniu neleisti patekti į kanalizaciją. Uždarytas talpyklas, esančias netoli gaisro vietos, šaldyti vandeniu.
--	--

6 SKIRSNIS. VEIKSMAI MEDŽIAGAI ATSITIKTINAI PATEKUS Į APLINKĄ

6.1. Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
 pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
 II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

4 lapas iš 12

6.1.1.	<u>Neteikiantiems pagalbos darbuotojams:</u>	Naudoti apsaugos priemonės, kaip nurodyta 8 skirsnyje. Neleisti susidaryti dulkmės. Užtikrinti pakankamą vėdinimą. Laikytis saugaus naudojimo nurodymų, kaip aprašyta 7 skirsnyje. Avarinių atvejų planai nebūtinai.
6.1.2.	<u>Pagalbos teikėjams:</u>	Jei yra daug dulkių, naudoti apsaugos priemonės, aprašytas 8.2.2 skirsnyje.
6.2.	<u>Ekologinės atsargumo priemonės</u>	
		Mišinį laikyti sausai ir uždengti, kad jis nedulkėtų. Neleisti patekti į kanalizaciją, paviršinius ar gruntinius vandenį (lemia pH vertės padidėjimą). Užteršus upes, ežerus ar nuotekų sistemas, laikantis vietinių teisės aktų, informuoti atitinkamas institucijas.
6.3.	<u>Išsiliejusios medžiagos izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės:</u>	
		Jeigu reikia, išbyrėjusiam mišiniui neleisti išsisklaidyti naudojant brezentą, jį surinkti sausą ir, jei įmanoma, panaudoti. Atliekant šiuos darbus atsižvelgti į vėjo kryptį bei maksimaliai sumažinti liekanų kiekį (pvz., panaudojant kastuvą). Mišinio surinkimui naudoti pramoninius siurblius. Nešluoti. Niekada valymui nenaudoti suspausto oro. Produkto surinkimo metu susidarius dulkmės, būtinai naudoti asmeninės apsaugos priemonės. Stengtis neįkvėpti susidarančių dulkių ir saugotis, kad produktas nepatektų į akis ir ant odos. Sumaišytam skiediniui leisti sukietėti ir sutvarkyti atliekas (žiūrėti 13.1 skirsnį).
6.4.	<u>Nuoroda į kitus skirsnius:</u>	
		8 ir 13 skirsniai.

7 SKIRSNIS. MEDŽIAGŲ/ MIŠINIŲ NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS		
7.1.	<u>Su saugiu naudojimu susijusios atsargumo priemonės</u>	
		Darbo vietoje nevalgyti, negerti ir nerūkyti. Neleisti susidaryti dulkmės. Maiše esantį produktą maišant atvirame inde, pirmiausia į indą supilti vandenį, tada atsargiai pilti sausą produktą. Pilant produktą, jo nekelti aukštai. Maišytuvą paleisti lėtai. Tuščių maišų nedėti į vieną maišą. Naudojant asmenines apsaugos priemonės, aprašytas 8.2.2 skirsnyje, saugotis, kad produktas nepatektų į akis ir ant odos. Užtikrinti pakankamą vėdinimą, jeigu reikia, naudoti kvėpavimo organų apsaugines priemonės, aprašytas 8.2.2 skirsnyje. Darbo metu neklūpoti ant nesustingusio mišinio. Nenaudoti mišinio pasibaigus galiojimo terminui, nes reduktoriaus Cr(VI) kiekis mažėja ir gali peržengti ribą. Tokiu atveju gali sukelti odos alergiją.
7.2.	<u>Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant informaciją apie visas tarpusavyje nesuderinamas medžiagas</u>	
		Produktą laikyti sausai, atokiai nuo rūgščių ir maisto produktų. Sandėliuojant stebėti, kad ant paviršiaus nepatektų vandens ir drėgmės. Laikyti tik originalioje pakuotėje. Netinkamai sandėliuojant (produktui sudrėkus) arba pasibaigus galiojimo laikui gali susilpnėti esamų chromatų Cr(VI) redukavimo medžiagų veikimas.
7.3.	<u>Konkretus galutinio naudojimo būdas</u>	
		-

8 SKIRSNIS. POVEIKIO KONTROLĖ / ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS					
8.1.	<u>Kontrolės parametrai:</u>				
	Darbo vietoje kontroliuojamo komponento leistina ribinė koncentracija	CAS Nr.	Vertė [mg/m ³]		Teisinis pagrindas

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
 pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
 II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

5 lapas iš 12

	Portlandcementis (dulkės)	65997-15-1	8 h	2 resp. 6 įkvėp.	NDS	2014 m. birželio 6 d. darbo ir socialinės politikos ministro įsakymas dėl kenksmingų medžiagų, patenkančių į aplinką, didžiausios leistinos koncentracijos ir intensyvumo
8.2.	<u>Poveikio kontrolė:</u>					
8.2.1.	Atitinkamos techninio valdymo priemonės:	Kad nesusidarytų dulkės, naudoti uždaras tvarkymo sistemas (pvz., talpyklas su konvejerių sistema), vietinę ištraukiamąją ventiliaciją arba kitus techninio valdymo įrenginius su specialia papildoma dulkių išsiurbimo įranga.				
8.2.2.	Individualios apsaugos priemonės:	Darbo metu nevalgyti, negerti ir nerūkyti. Prieš pertraukas ir baigus darbą nusiplauti rankas ir veidą ir, jeigu reikia, išsimaudyti duše, kad būtų pašalintos prilipusios dulkės. Saugotis, kad produktas nepatektų į akis ir ant odos. Naudoti odos priežiūros priemones. Nedelsiant nusiimti sudrėkusias pirštines, nusivilkti drabužius, nusiauti avalynę, nusisegti laikrodžius ir t. t. Prieš vėl naudojant šiuos daiktus, juos gerai nuvalyti ar išskalbti.				
	<u>Akių ir veido apsauga:</u>	Susidarius dulkėms ar esant užtiškimo pavojui nešioti apsauginius akinius.				
	<u>Odos apsauga:</u>	Mūvėti nelaidžias, susidėvėjimui ir šarmams atsparias apsaugines pirštines su CE ženklu. Odinės pirštinės netinka, nes jos praleidžia vandenį ir gali išskirti chromo junginių. Tyrimai parodė, kad nitrilu impregnuotos medvilninės pirštinės (padengimas apie 0,15 mm) suteikia pakankamą apsaugą iki 480 minučių. Pakeisti pramirkusias pirštines. Turėti pirštines pakeitimui. Dėvėti uždaras darbo drabužius ilgomis rankovėmis ir avėti sandarią avalynę. Jeigu negalima išvengti sąlyčio su drėgnu skiediniu, apsauginiai drabužiai turėtų būti neperšlampami. Stebėti, kad iš viršaus krentantis skiedinys nepatektų į batus. Naudoti odos apsaugos priemones, visų pirma baigus darbus naudoti odos priežiūros priemones.				
	<u>Kvėpavimo takų apsauga:</u>	Jei kyla grėsmė, kad dulkių koncentracija viršys galimo poveikio ribines vertes, naudojama atitinkama kaukė su smulkių dulkių filtru P2: Sauso produkto sumaišymas ir perpylimas atvirose sistemose, pvz. sumaišymas rankiniu būdu: Atsižvelgiant į darbo aplinkos apribojimus, paskirstant skiedinį būtina naudoti efektyvias technines priemones, pvz., siurbimo įrangą. Jeigu to negalima padaryti, būtina naudoti puskaukę nuo dulkių su filtru. Paruošto naudoti skiedinio apdirbimas rankiniu būdu: kvėpavimo organų apsaugos priemonės nebūtinės.				
8.2.3.	<u>Poveikio aplinkai kontrolė:</u>	Neleisti patekti į aplinką. Likučius sunaudoti arba tinkamai pašalinti. Oras: būtina kontroliuoti, kad dulkėtumas neviršytų leistinos ribos. Vanduo: Produktui neleisti patekti į vandenį, kadangi jis gali sukelti pH vertės padidėjimą. pH vertei padidėjus virš 9, gali atsirasti ekotoksikologinis poveikis. Laikytis direktyvų dėl nuotekų išmetimo ir gruntinių vandenų nuostatų.				

9 SKIRSNIS. FIZINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

9.1. Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
 pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
 II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

6 lapas iš 12

<u>Išvaizda</u>	Agregatinė būsena: kietas (miltelių pavidalo, grūdėtas) Spalva: balta
<u>Kvapas</u>	bekvapis
<u>pH</u>	20 °C temp. vandenyje, šarminis tirpalas
<u>Lydimosi / užšalimo temperatūra</u>	netaikytina
<u>Pradinė virimo temperatūra / virimo temperatūros amplitudė</u>	netaikytina
<u>Pliūpsnio temperatūra</u>	netaikytina (mišinys nedegus)
<u>Garavimo greitis</u>	netaikytina
<u>Degumas</u>	netaikytina (mišinys nedegus)
<u>Viršutinė/ apatinė degumo ribinė vertė arba viršutinė/ apatinė sprogstamumo ribinė vertė</u>	netaikytina
<u>Garų slėgis</u>	netaikytina
<u>Garų tankis</u>	netaikytina
<u>Vidutinis tankis</u>	netaikytina
<u>Santykinis tankis</u>	apie 1470 kg/m ³ (20 °C)
<u>Tirpumas</u>	Maišomas 20 °C temp. vandenyje
<u>Pasiskirstymo koeficientas: n-oktanolis/ vanduo</u>	netaikytina
<u>Savaiminio užsidegimo temperatūra</u>	netaikytina (nedegi kietoji medžiaga)
<u>Skilimo temperatūra</u>	netaikytina
<u>Klampa</u>	netaikytina
<u>Sprogstamosios (sprogiosios) savybės</u>	nesprogus
<u>Oksidacinės savybės</u>	nesioksiduoja
9.2. Kita informacija	nėra duomenų

10 SKIRSNIS. STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

10.1. Reaktingumas:	Reaguoja šarmiškai su vandeniu. Sumaišytas su vandeniu, mišinys sukietėja į stabilią masę, kuri nėra reaktyvi esant įprastai aplinkai.
10.2. Cheminis stabilumas:	Tinkamai ir sausiai sandėliuojamas mišinys išlieka stabilus.
10.3. Pavojingų reakcijų galimybė:	Nežinoma jokių pavojingų reakcijų (taip pat žiūrėti 10.5 skirsnį).
10.4. Vengtinios sąlygos:	Sandėliuojant stebėti, kad ant paviršiaus nepatektų vandens ir drėgmės (mišinys su drėgme reaguoja šarmiškai ir sukietėja).
10.5. Nesuderinamos medžiagos:	Egzotermiškai reaguoja su rūgštimis. Drėgnas mišinys yra šarminis ir reaguoja su rūgštimis, amonio druskomis ir netauriaisiais metalais, pvz. aliuminiu, cinku, žalvariu. Reakcijų su netauriaisiais metalais metu išsiskiria vandenilis.
10.6. Pavojingi skilimo produktai:	Nežinoma jokių pavojingų skilimo produktų.

11 SKIRSNIS. TOKSIKOLIGINĖ INFORMACIJA

11.1. Informacija apie toksinį poveikį	Mišinio toksiškumo įvertinimas neatliktas. Pateikta toksikologinė informacija remiasi atitinkamais duomenimis apie cementą. Portlando cementas ir portlandcemenčio klinkeris pasižymi tomis pačiomis toksikologinėmis ir ekotoksikologinėmis savybėmis.
<u>Ūmus toksiškumas:</u>	Cementas neklasifikuojamas kaip ūmiai toksiškas.

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
 pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
 II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

7 lapas iš 12

Portlandcementis	
	per odą
	Testas, triušis, 24 valandų kontaktas, 2000 mg/kg kūno svorio – nėra mirtinas. [4] nuoroda]. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
	įkvėpus
	Testas, žiurkė, 5 g/m ³ , ūmus toksiškumas įkvėpus nenustatytas. Bandymai atlikti su portlandcemenčiu klinkeriu, pagrindine cemento sudedamąja dalimi. [10] nuoroda]. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
	prarijus
	Atlikus bandymus su gyvūnais, panaudojant cementų dulkes, nenustatyta jokių ūmaus toksiškumo požymių. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
<u>Odos esdinimas ir (arba) dirginimas:</u>	Cementas dirgina odą ir gleivinę. Sauso cemento ir drėgnos odos arba odos ir drėgno arba šlapio cemento sąlytis gali sukelti įvairias dirginančias ir uždegimines odos reakcijas, pvz., paraudimą ir supleišėjimą. Ilgalais sąlytis kartu su mechaniniu nutrynimu gali stipriai pažeisti odą. [4] nuoroda].
<u>Didelis kenksmingumas akims ir (arba) akių dirginimas:</u>	<i>In vitro</i> bandymai parodė, kad portlandcementis klinkeris (pagrindinė cemento sudedamoji dalis) sukelia nevienodą poveikį ragenai. Apskaičiuotas dirginimo indeksas – 128. Tiesioginis sąlytis su cementu gali pažeisti rageną, pirma, dėl mechaninio poveikio, ir, antra, dėl staigaus arba uždelsto dirginimo ar uždegimo. Tiesioginis sąlytis su didesniu sauso cemento arba užtiškusio drėgno cemento kiekiu gali sukelti rimtas pasekmes: nuo vidutinio akių dirginimo (pvz. konjunktyvitas ar blefaritas) iki rimtų akių pažeidimų ir apakimo. [11), 12) nuorodos].
<u>Kvėpavimo takų arba odos jautrinimas:</u>	Nėra jokių kvėpavimo takų jautrinimo požymių. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų. [1] nuoroda]. Po sąlyčio su drėgnu cementu kai kuriems žmonėms gali atsirasti egzema. Ją gali sukelti arba didelis pH (kontaktinis dermatitas) arba imuninė reakcija į vandenyje tirpų chromą (VI) [5] nuoroda].
<u>Mutageninis poveikis ląstelėms:</u>	Nėra jokių mutageninio poveikio ląstelėms požymių. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų. [13), 14) nuorodos].
<u>Kancerogeniškumas:</u>	Nėra nustatyta ryšio tarp cemento ir vėžinių susirgimų. Remiantis epidemiologine literatūra negalima nustatyti ryšio tarp cemento poveikio ir vėžinių susirgimų. [1] nuoroda]. Portlandcementis nėra klasifikuojamas kaip kancerogeniškas žmonėms: „Trūksta duomenų, todėl medžiagos, kurios kelia susirūpinimą kaip galinčios turėti kancerogeninį poveikį žmonėms, negali būti įtikinamai vertinamos. In vitro ar su gyvūnais atlikti bandymai neparodo kancerogeninio poveikio požymių, pakankamų klasifikuoti šią medžiagą.“ [15] nuoroda]. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
<u>Toksiškumas reprodukcijai:</u>	Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų
<u>STOT (vienkartinis poveikis):</u>	Cemento dulkės gali dirginti kvėpavimo organus (ryklę, gerklę, plaučius). Viršijus galimas poveikio ribines vertes gali atsirasti kosulys, čiaudulys ar dusulys. [1] nuoroda]. Cemento dulkės gali pažeisti kvėpavimo funkcijas.

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
 pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
 II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

8 lapas iš 12

		Tačiau šiuo metu turimų įrodymų nepakanka, kad būtų galima tiksliai nustatyti poveikio dozės ir reakcijos santykį.
	<u>STOT (kartotinis poveikis):</u>	Viršijus galimas poveikio ribines vertes dėl ilgalaikio cemento dulkių, kurias galima įkvėpti, poveikio gali atsirasti kosulys, dusulys ir chroniški obstrukciniai kvėpavimo takų pakitimai. Esant mažoms koncentracijoms, chroniško poveikio nenustatyta. [16] nuoroda]. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
	<u>Aspiracijos pavojus:</u>	Netaikytina, nes cementas nėra naudojamas kaip aerozolis.

12 SKIRSNIS. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

12.1.	<u>Toksiškumas</u>	
	<u>Cementas:</u>	Portlandcemenčio ekotoksikologiniai bandymai su dafnijomis <i>Daphnia magna</i> (JAV EPA, 1994a) [6] nuoroda] ir dumbliais <i>Selenastrum Coli</i> (JAV EPA, 1993) [7] nuoroda] parodė tik nedidelį toksikologinį poveikį. Todėl LC50 ir EC50 vertės negalėjo būti nustatytos [8] nuoroda]. Taip pat negalėjo būti nustatyta toksiškumo požymių nuosėdoms [9] nuoroda]. Į vandenį patekęs didelis cemento kiekis gali padidinti pH vertę, ir tam tikromis sąlygomis gali būti toksiškas vandens organizmams.
12.2.	<u>Patvarumas ir skaidomumas:</u>	
		Nėra duomenų.
12.3.	<u>Bioakumuliacijos potencialas:</u>	
		Nėra duomenų.
12.4.	<u>Judumas dirvožemyje:</u>	
		Nėra duomenų.
12.5.	<u>PBT ir vPvB vertinimo rezultatai:</u>	
		Nėra.
12.6.	<u>Kitas nepageidaujamas poveikis:</u>	
		Mišinio sudėtyje yra portlandcemenčio klinkerio. Į vandenį patekęs didelis mišinio kiekis padidina pH vertę. pH vertė greitai mažėja mišinį skiedžiant (neorganinė mineralinė statybinė medžiaga).

13 SKIRSNIS. ATLIEKŲ TVARKYMAS

13.1.	<u>Atliekų tvarkymo metodai:</u>	
	<u>Nepanaudoti produkto likučiai</u>	Negalima išmesti kartu su buitinėmis atliekomis. Neleisti patekti į kanalizaciją. Surinkti sausus ir laikyti pažymėtose talpyklose. Esant galimybei, atsižvelgiant į produkto galiojimo laiką, likučius panaudoti arba vengiant bet kokio kontakto su oda ir stengiantis neįkvėpti dulkių, juos sumaišyti su vandeniu. Mišiniui sukietėjus, atliekas sutvarkyti pagal vietos ir atitinkamų institucijų teisės aktų nuostatas.
	<u>Drėgnas produktas ir produkto dumblas</u>	Drėgnam produktui ir dumbliui leisti sukietėti. Neleisti patekti į kanalizaciją arba vandenį. Atliekas sutvarkyti kaip aprašyta punkte <i>Sukietėjęs produktas</i> .
	<u>Sukietėjęs produktas:</u>	Sukietėjusio produkto atliekas sutvarkyti pagal vietos institucijų reikalavimus. Neleisti patekti į kanalizaciją.
	<u>Pakuotės</u>	Pvz., 17 01 01 statybinių medžiagų ir statybinių elementų bei kelių dangos atliekos 17 09 04 mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03
		Pakuotes ištuštinti ir atiduoti perdirbti. Kitu atveju visiškai ištuštintų pakuočių atliekas, atsižvelgiant į pakuotės rūšį, sutvarkyti pagal AVV.

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

9 lapas iš 12

	Pvz.,	15 01 01 Popieriaus ir kartono pakuotė 15 01 05 Mišrios pakuotės
	<u>Atliekų kodas pagal Europos atliekų katalogą</u>	Nurodytais atliekų kodais pateikiami tik pavyzdžiai. Konkretus atliekų kodas priskiriamas atsižvelgiant į atliekų kilmę ir sudėtį. Atitinkamas atliekų kodas turi būti priskirtas bendradarbiaujant su atsakingomis institucijomis pagal nacionalinių ir regioninių teisės aktų nuostatas.

14 SKIRSNIS. INFORMACIJA APIE GABENIMĄ

	Pagal teisės aktus dėl pavojingų krovinių vežimo ADR/RID, ADN, IMDG kodas, ICAO-TI, IATA-DGR nepavojingas krovinsys.
14.1.	<u>JT numeris</u>
	Netaikytina
14.2.	<u>JT teisingas krovinio pavadinimas</u>
	Netaikytina
14.3.	<u>Gabenimo pavojingumo klasė</u>
	Netaikytina
14.4.	<u>Pakuotės grupė:</u>
	Netaikytina
14.5.	<u>Pavojus aplinkai:</u>
	Netaikytina
14.6.	<u>Ypatingos vartojimo atsargumo priemonės</u>
	Netaikytina
14.7.	<u>Nesupakuotu krovinių vežimas pagal MARPOL 73/78 II priedą ir IBC kodeksą</u>
	Netaikytina

15 SKIRSNIS. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMĄ

15.1	<u>Su konkrečia medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai</u>
	<p><u>2011 m. vasario 25 d. nurodymas</u> dėl cheminių medžiagų ir mišinių (OL Nr.63, 322 p.);</p> <p><u>2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr.1907/2006</u> dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) (OL ES L 136 2007 m. gegužės 29 d.) su vėlesniais pakeitimais;</p> <p><u>2010 m. gegužės 20 d. Komisijos (ES) reglamentas Nr.453/2010</u>, pakeičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr.1907/2006 dėl cheminių medžiagų registravimo, įvertinimo, leidimų ir panaudojimo apribojimo gavimo (REACH);</p> <p><u>2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr.1272/2008</u> dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, pakeičiantis ir panaikinantis 67/548/EEB ir 0999/45/EB direktyvas bei reglamentą (EB) Nr.1907/2006 (OL ES L 353 2008 m. gruodžio 31 d.) su vėlesniais pakeitimais;</p> <p><u>2005 m. gruodžio 21 d. Ekonomikos ministro nurodymas</u> dėl esminių reikalavimų asmeninės apsaugos priemonėms (OL 05.259.2173);</p> <p><u>2011 m. vasario 2 d. Sveikatos ministro nurodymas</u> dėl darbo aplinkoje esančių sveikatai kenksmingų veiksnių tyrimo ir matavimų atlikimo (OL 2011.33.166) su vėlesniais pakeitimais;</p> <p><u>2014 m. birželio 6 d. Darbo ir socialinės politikos reikalų ministro nurodymas</u> dėl didžiausios leistinos kenksmingų veiksnių koncentracijos bei poveikio sveikatai darbo aplinkoje (pagal 1974 m. birželio 26 d. darbo kodekso 228 ir 3 straipsnius (OL 1998m., Nr.21, 94 p. su vėlesniais pakeitimais) U.10.141.950), Europos lygmeniu – direktyvos 2000/39/EB, 2006/15/EB;</p>

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
 pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
 II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

10 lapas iš 12

		2001 m. rugsėjo 27 d. Aplinkos ministro nurodymas dėl atliekų katalogo (OL Nr.112, p. 1206); 2012 m. gruodžio 14 d. Atliekų įstatymas (OL 2013.0.21); 2011 m. rugpjūčio 19 d. Pavojingų krovinių pervežimo įstatymas (OL Nr.227, p.1367).
15.2.	Cheminės saugos vertinimas	Šio mišinio cheminės saugos vertinimas nebuvo atliktas.

16 SKIRSNIS. KITA INFORMACIJA

	Ankstesnio saugos duomenų lapo pakeitimai	
	Santrumpos ir akronimai:	
	ADR/RID	Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais / Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės
	CAS	Cheminių medžiagų santrumpų tarnyba
	DNEL	Išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė
	EC10	Veiksminga koncentracija, sukianti 10 % augimo greičio pokytį
	EC50	Veiksminga koncentracija (vidutinė)
	EN	Europos norma
	GHS	Pasauliniu mastu suderinta cheminių medžiagų klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo sistema
	IBC-Code	Tarptautinis laivų, vežančių nesupakuotas pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos kodeksas
	IATA-DGR	Tarptautinės oro transporto asociacijos pavojingų krovinių reglamentai
	ICAO-TI	Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (TCAO) techninės saugaus pavojingų krovinių vežimo oru instrukcijos
	IMDG-Code	Tarptautinis pavojingų krovinių vežimo jūra kodeksas
	LC10	Mirtina koncentracija 10 % tiriamos populiacijos
	LC50	Vidutinė mirtina koncentracija
	LD10	Mirtina dozė 10 % tiriamos populiacijos
	LD50	Vidutinė mirtina koncentracija
	MARPOL	Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencija
	MEASE	Medžiagų poveikio vertinimas ir įvertinimas
	NaCl	Natrio chloridas
	NOEC	Nepastebimo poveikio koncentracija
	OECD	Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
	OSHA	Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra
	PBT	Atspari, bioakumuliacinė ir toksiška
	REACH	Reglamentas dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (EB) Nr. 1907/2006
	RID	Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės
	STOT	Specifinis toksiškumas konkrečiam organui
	TRGS	Techniniai reikalavimai kenksmingoms medžiagoms
	U.S.EPA	JAV aplinkos apsaugos agentūra
	VOC	Lakieji organiniai junginiai
	vPvB	Labai patvari ir didelės bioakumuliacijos
	VwVwS	Reglamentas dėl vandeniui pavojingų medžiagų klasifikavimo
	Literatūra/ informacijos šaltiniai:	
	1)	Portlandcemenčio dulkės – Pavojaus vertinimo dokumentas EH75/7, Jungtinės Karalystės

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

11 lapas iš 12

		sveikatos ir saugos tarnyba
2)		TRGS 900, Pavojingų medžiagų techninės taisyklės „Ribinės poveikio darbo vietoje vertės“, 2006 m.
3)		MEASE 1.02.01 Metalų ir neorganinių medžiagų poveikio vertinimo priemonės, „EBRC Consulting“ GmbH, „Eurometaux“, 2010 m., http://www.ebrc.de/ebrc/ebrc-mease.php .
4)		Pastabos dėl cemento sukeliama odos dirginimo, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184–189 (1999 m.)
5)		Statybų pramonėje dirbantiems darbuotojams pasireiškusio alerginio dermatito, susijusio su cemento esančio Cr (VI) koncentracija, epidemiologinis vertinimas, Darbuotojų sveikatos nacionalinis institutas (NIOH), p. 11, 2013 m.
6)		U.S. EPA, Trumpalaikiai gėlavandenių organizmų lėtinio toksiškumo, kurį sukelia nuotekos ir išleidžiamos nuotekos, vertinimo metodai, 3 red., EPA/600/7-91/002, Aplinkos stebėsenos ir rėmimo laboratorija, U.S. EPA, Sinsinatis, OH (1994 m.).
7)		U.S. EPA Gėlo vandens ir jūrų organizmų ūmaus toksiškumo, kurį sukelia nuotekos ir išleidžiamos nuotekos, vertinimo metodai, 4 red., EPA/600/4-90/027F, Aplinkos stebėsenos ir rėmimo laboratorija, U.S. EPA, Sinsinatis, OH (1993 m.).
8)		Statybos ir remonto medžiagų poveikis paviršiniams ir gruntiniams vandenims. Metodikos, laboratorinių tyrimų rezultatų ir plėtros santrauka. NCHRP ataskaita Nr. 448, Nacionalinės akademijos leidykla, Vašingtonas, D.C., 2001 m.
9)		Portlandcemenčio klinkerio nuosėdų toksiškumo bandymo rezultatų, gautų naudojant <i>Corophium volutator</i> , galutinė ataskaita, kurią „ANALYCEN ECOTOX“ AS parengė bendrovei „Norcem“ A. S., 2007 m.
10)		TNO ataskaita Nr. V8801/02, ūmaus (4 valandų trukmės) toksiškumo įkvėpus tyrimas naudojant portlandcemenčio klinkerį, pagal CLP (klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamentą) / GHS (visuotinai suderintą cheminių medžiagų klasifikavimo ir ženklinimo sistemą) 03-2010 (nekenkia žiurkėms, 2010 m. rugpjūtis).
11)		TNO ataskaita Nr. V8815/09, portlandcemenčio klinkerio sukeliama G in vitro akių dirginimo vertinimas taikant izoliuotos vištos akies bandymo metodą, 2010 m. balandis.
12)		TNO ataskaita Nr. V8815/10, portlandcemenčio klinkerio sukeliama W in vitro akių dirginimo vertinimas taikant izoliuotos vištos akies bandymo metodą, 2010 m. balandis.
13)		Cemento dulkių citotoksinio ir priešūždegiminio poveikio žiurkių alveolių makrofagams tyrimas, Van Berlo et al, Toksikologinių cheminių tyrimų skyrius, 2009 m. rugsėjis, 22(9):1548-58
14)		Cemento dulkių citotoksiškumo ir genotoksiškumo poveikis A549 žmogaus plaučių epitelio ląstelėms in vitro, Gminski et al, DGPT santrauka, 2008 m. Mainco konferencija.
15)		Pastabos dėl Amerikos valstybinių pramonės higienistų konferencijos rekomendacijų pakeisti portlandcemenčio ribinės vertės slenkstį, A. Patrick.
16)		Numatoma poveikio ir betonuotojų plaučių funkcijos stebėsenos, tarpinė tyrimo ataskaita po I-II 2006-2010 etapo duomenų rinkimo, H. Notø, H. Kjuus, M. Skogstad ir K.-C. Nordby, Nacionalinis darbuotojų sveikatos institutas, Oslas, Norvegija, 2010 m.
17)		Nežinomas autorius, 2006 m., Toleruotinas vitaminų ir mineralinių medžiagų viršutinio įsiurbimo lygis. Maisto produktų mokslinis komitetas (SCF), Europos maisto saugos tarnyba. ISBN: 92-9199-014-0 [SCF dokumentas]
18)		Nežinomas autorius, 2008 m., Profesinio poveikio ribinių dydžių mokslinio komiteto rekomendacija dėl kalcio oksido (CaO) ir kalcio dihidroksido (Ca(OH)2), Europos Komisija, Užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių generalinis direktoratas, SCOEL/SUM/137, 2008 m. vasario 17 d.
<u>Vertinimo metodai atliekant klasifikavimą pagal reglamento (EB) Nr. 1272/2008 9 skyriu.</u>		

StarContactWhite
Saugos duomenų lapas
 pagal reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)
 II priedą ir (ES) Nr. 453/2010

Parengimo data: 2015-05-28

Peržiūrėta: -

1 versija

12 lapas iš 12

Vertinimas atliktas pagal reglamento (EB) Nr. 1272/2008 6 ir 5 skyrius ir priedą.	
Grėsmės tipu apibūdinimas (H frazės):	
H315	Dirgina odą
H318	Smarkiai pažeidžia akis
H335	Gali dirginti kvėpavimo takus
Atsargumo priemonių apibūdinimas (P frazės):	
P102	Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje
P280	Mūvėti apsaugines pirštines/ dėvėti apsauginius drabužius/ naudoti akių (veido) apsaugos priemones
P305+P351+P338	PATEKUS Į AKIS: kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis.
P310	Nedelsiant skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.
P302+P352	PATEKUS ANT ODOS: plauti dideliu kiekiu muilo ir vandens.
P332+P313	Jeigu sudirginama oda: kreiptis į gydytoją.
P261	Stengtis neįkvėpti dulkių /dūmų /dujų /rūko /garų /aerozolio
P304+P340	ĮKVĖPUS: išnešti nukentėjusįjį į gryną orą: jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti
P312	Pasijutus blogai, skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją
P501	Turinį/ talpyklą išmesti į įgalioto atliekų tvarkytojo, veikiančio pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus, talpas.
Būtinai mokymai:	
Papildomi mokymai, reikalingi šalia aprašytų mokymų, susijusių su darbu su pavojingomis medžiagomis, nebūtinai	
Papildomos salygos:	
Duomenys, pateikti šiame saugos duomenų lape, aprašo mūsų gaminio saugos reikalavimus ir remiasi aktualiomis mūsų žiniomis. Jie nesuteikia gaminio savybių garantijos. Norint gauti tolesnę informaciją, reikia susipažinti su gaminio techninių duomenų lapu arba gaminio duomenų lapu. Vartotojas nėra atleidžiamas nuo atsakomybės už šią sritį reglamentuojančių įstatymų, nutarimų ir taisyklių nesilaikymą, taip pat nuo teisinių aktų, nepaminėtų šiame dokumente.	
Saugos duomenų lapa išdavė	
Kokybės užtikrinimo skyrius	
Informacija techniniais klausimais	
info@baumit.pl	